



۲۰۱۶/۰۵/۰۶



مترجم: دوکتور محمد اکبر یوسفی

بعد از من بد بختی آغاز یافت

"مصاحبه شپیگل با پادشاه سابق افغانستان محمد ظاهر شاه"

پادشاه محمد ظاهر شاه، ۴۰ سال در افغانستان حکومت کرد تا اینکه شوهر خواهرش، داوود در سال ۱۹۷۳م، سلطنت وی را سقوط داد. پادشاه سابق ۷۲ ساله، که از آنزمان بیعد، کناره گیری اختیار نموده، در روم زندگی



Ex-König Sahir Shah
„Ich bin bereit, dem Land zu dienen“

می کند. حال احتمال دارد که بعنوان یک شخصیت توحید کننده اجتماعی، که از جانب کابل در تحت نام "مصالحه ملی" تبلیغ می شود، و از جانب شورشی ها، تا اکنون رد گردیده است، نقشی ایفاء کند، که در صحبت ها، شنیده می شود. شپیگل: "علی حضرت، رئیس حزب کمونیست کابل، نجیب الله، برای شما پیشنهاد کرده است، که به افغانستان عودت نمائید و در پروسه مصالحه ملی اثرگذار شوید. آیا این یک تعارف قابل قبول برای شما، بوده می تواند؟"

ظاهر شاه: "به آدرس من چنین یک تعارف نرسیده است. درین مورد فقط گزارشات مطبوعاتی وجود دارد، هر آنچه در عقب نهفته بوده بتواند - این یک فرصت مساعد برای چنین پیشنهاد و تعارف شناخته نمی شود."

شپیگل: "آیا بین شما و مسکو در فرصت های زمانی اخیر، احساس ایجاد شده است؟"

ظاهر شاه: "هیچ تماس مستقیم با من، در باره هیچ یک شکل کار مشترک، وجود نداشته است، لیکن نمی توانم مستثنی بسازم که اشخاص، بطور خصوصی، صحبت کرده باشند."

شپیگل: "لیکن از منابع امریکائی شنیده می شود، که مذاکرات مخفی بین واشنگتن و مسکو در باره عودت شما به افغانستان جریان دارد."

ظاهر شاه: "مذاکرات باید خیلی مخفی باشد. بهر حال با من هیچکس حرف نزده است، امریکائی ها، هم چنین."

شپیگل: "در تحت چه شرایط شما حاضر بوده می توانید، که برای سیاست "مصالحة ملی" در افغانستان، آماده شوید، و در اختیار قرار گیرید؟"

"ظاهرشاه": "تحقق هر مصالحه، در چنان یک چوکات سیاسی مجاز شمرده شده می تواند، که حل آن، برای ملت افغانستان قابل قبول باشد، و حقوق مشروع آنها را تأمین کند. برای این امر حاضر استم که به وطن خدمت نمایم، بدون هیچگونه شرایط."

شپیگل: "پس چگونه؟ ممکن بحیث رئیس یک حکومت وحدت؟ بحیث پادشاه در سال ۱۹۷۳م، نهایتاً مستعفی شده اید، یا نی؟"

ظاهرشاه: "من در آزمان مستعفی شدم، تا از خونریزی ممانعت بعمل آید، اما آنچه در زمان آن لازم باشد، باید مردم افغانستان، در مورد آن، تصمیم اتخاذ نمایند. من می خواهم به مردم خود مانند همیشه کمک کنم تا بیک حل قانونی متعادل، برسند و هدفی در پیش گرفته شود که به خونریزی خاتمه داده شود و در افغانستان استقلال و صلح، دوباره برقرار گردد."

شپیگل: "منشی عمومی شوروی اخیراً گفت که ما خواهان یک افغانستان مستقل، عدم انسلاک و یا "نیوترال" هستیم. ممکن خواهد بود که او ختم این جنگ را بخواهد، زیرا درک نموده است، که افغانستان بلعیدنی نیست؟" ظاهرشاه: "پس لازم است که اتحاد شوروی، حرف های خود را جامه عمل بپوشاند و حل سیاسی آنرا در پیش گیرد، تا به افغانستان استقلال، تمامیت ارضی و حق خود ارادیت آن، تضمین گردد."

شپیگل: "آیا بعد از خروج عساکر شوروی، که انتظار می رود، در بین افغانها، در نتیجه دشمنی خونی خانوادگی، انتقام جوئی و خونریزی، حمام خون، بر پا خواهد شد؟"

ظاهرشاه: "افغانستان در تاریخ آن، اشغالگران زیادی را پشت سر گذاشته است، مردم علیه متجاوز مقاومت نموده، پس از آن به زندگی عادی برگشته اند. من مطمئن استم، که بعد از عودت قوای شوروی، مردم افغانستان، مؤسسات آنها را، در چوکات یک دیموکراسی اسلامی، دوباره اعمار خواهند کرد، تا در صلح، با شعور زندگی نمایند و باید حقوق اساسی تمام قوت های جامعه ما، مورد احترام قرار گیرد. رهبران در جامعه ما، جای خود را داشته اند؛ حتی خود بیرک کارمل و دیگر کمونیست ها، در پارلمان "شپیگل: "قوماندانان مجاهدین در پیشاور پاکستان، تهدید می کنند که ۳۰۰۰۰ حلق را خواهند برید، در صورتی که شوروی ها، همدستان افغانی خود را با خود خارج از کشور، نبرند."

ظاهرشاه: "این حالت رخ نمی دهد، درین امر معتقد استم. هیچ یک رهبر با مسئولیت مقاومت، چنین یک اعلام را بزبان آورده نمی تواند."

شپیگل: "جنگی های عقیدوی، نمی توانند شوروی ها را از افغانستان، با لت و کوب و مشت و لگد، خارج سازند، ولو هر قدر بیشتر با چنان جرأت هم بجنگند." ظاهرشاه: "برعکس، شوروی ها هم چنان نتوانستند، مردم افغانستان را مجبور سازند که از حقوق مشروع آنها، صرف نظر نمایند. این مبارزه قهرمانانه و آمادگی برای قربانی افغان هاست که سبب محکومیت بین المللی اتحاد شوروی و هم باعث بر پا شدن انتقاد در کشور خود آنها نیز گردیده است."

شپیگل: "مذاکرات افغانستان در "ژنیو" (Genf)، بطور آشکارا قدم های پیشرفت بر می دارد. مسئله کلیدی، توافق بر یک پلان عملی زمانی برای بازگشت قوای شوروی است. بر اساس اظهار میانجی سازمان ملل متحد، مواضع متقابل، بر یک مدت "کمتر از یکسال"، نزدیک شده اند. آیا انتظار یک توافق بزودی، داشته می توانید؟ (تصویر پایین: جنگی های مقاومت در افغانستان: "قدرت بزرگ ضرورت ندارد، که از ما بیم داشته باشد". ظاهر شاه: "من در باره مذاکرات "ژنیو" که هنوز هم ادامه دارد، معلومات کم در اختیار دارم، تا بتوان در مورد، قضاوت کرد.



شپیگل: "حکومت نجیب الله در کابل، یک آتش بس یک جانبه اعلان نموده است. آیا می تواند "دیالوگ" بین جوانب درگیر منازعه در کشور را سهل سازد".
 ظاهرشاه: "یک آتش بس زمانی، با مفهوم و نتیجه بخش و قابل تحقق است، که بخشی از تمام نظم و ترتیب باشد. اعلام یک جانبه کمک نمی کند. طوری که دیده می شود، درگیری و جنگ، باز هم ادامه می یابد".

شپیگل: "در بین گروه های مقاومت، بنیاد گرایان اسلامی، مخالفین تلخ شماس است. آیا یک مصالحه بدون این متعصبین و خیلی ماورای افراطی، ممکن است؟"

ظاهرشاه: "هر افغان حق دارد، نظر خود را ارائه کند. طبیعتاً بین ما هم مفاهیم و طرح های متفاوت سیاسی وجود دارد، اما در یک جامعه دیموکراتیک، خواست اکثریت تعیین کننده است".

شپیگل: "در زمان زمامداری تان، مناسبات نزدیک اقتصادی با اتحاد شوروی را حفظ نموده بودید. درست خواهد بود اگر گفته شود، که می تواند، بهمین دلیل در وجود شخص شما، یک بیمه عقبی را در نظر داشته باشد، تا افغانستان بیک سر پل، انقلاب اسلامی در جوار جنوب آن، مبدل نگردد؟"

ظاهرشاه: "از سال ۱۹۱۹م، یعنی از زمان کسب استقلال آن، افغانستان در تحت حاکمیت حکومت های مختلف همواره یک سیاست همسایگی نیک را با اتحاد شوروی، در نظر داشته است. در زمان من، ما در افغانستان ۴۰ سال، آرامش و صلح داشته ایم. سیاست ما بر وضعیت "نیوترالیتی" عنعنوی، عدم انسلاک، حفظ منافع ملی، با توجه به موقعیت جغرافیائی ما، استوار بوده است. نخست زمانی که بعد از من ازین سیاست "نیوترالیتی" انحراف بعمل آمده است، نا آرامی و مصیبت آغاز یافته است. ما یک کشور کوچکی استیم، همسایه یک قدرت بزرگ. این قدرت بزرگ ضرورت ندارد، که از ما بیم داشته باشد.

شپیگل: "آیا انکشافات کنونی را با خوشبینی تأیید می کنید؟"

ظاهرشاه: "علایم قوت دهنده قلبی و جرأت دهنده، موجود است، بخصوص با اعلامیه اخیر اتحاد شوروی. لیکن تجارب هم چنان برای ما می آموزد تا با دقت برخورد نمائیم و دقیقاً ارزیابی کنیم. اما باز هم، امیدوارم که روزی می آید، که به وطن برگردیم." (شپیگل"، شماره ۱۴ سال ۱۹۸۷م، صفحات ۱۷۲ و ۱۷۳)